

LETO X.

ZVEZER 17.

Vrli Slovenci: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1910.

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 17. zvezka:

Stran

Stran

Mladinska izobrazba:

Mali porednež	257
Velegrajska himna	258
Iskrice	258
Opomin	259

Zabava:

Spomini iz Solnograda	259
Pred slovesom	260
Srečni Janko	261
Iskrice	263
Ob razvalinah celjskih grofov	263
Prijateljeva poroka	263

Kaj je novega po svetu?	263
-----------------------------------	-----

Orli:

Slovensko geslo	264
Zlata knjiga	264
Iz Petrovč	265

Dekliški vrtec:

Slovenska mladina, 8. sept. v Št. 11j	265
Dekliški shod	265
Varujmo se jezičnosti	255
Dobra go-podinja	266
Pozdrav mladenkam Marijinih družb.	266

Društveni glasnik:

Sv. Lovrenc v Slov. gor.	267
Z Lepenatke ob Dreti	267
Remšnik	267
Sv. Peter niže Maribora	267
Sv. Jurij v Slov. gor.	267
Našim mlad. in Dekliškim zvezam	268
Šoštanj	268
Št. Janž-Sveče	269
Št. Vid na Planini	269
Konjice	269

Govorniške vaje:

Bodimo verni in narodni mladeniči!	270
Nekaj naukov slov. mladenkam	271

Listnica uredništva: Ig. P. Pristova: Slične pesmi ne moremo priobčiti. Poročajte raje kaj o gibanju mladine v Vašem kraju.

Mladin pesnikom: Pesmi, ki jih zlagajte dobro opilite, ali pa jih dajte v presojo pevovodjem. Včasih se nam pošljejo take pesmi, ki jih pri vsej dobri volji ne moremo priobčiti. Petrovče: Oni slavošpev smo črtali, ker gospodje sami tega ne želijo.

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva

24. avgusta 1910.

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru, Koroška cesta št. 5, nudi svojim čitateljem najboljše spise slovenske književnosti. Odprta je vsak delavnik od 4.—6. ure zvečer, le ob nedeljah in praznikih od 10.—11. ure popoldan. Prosimo pa, da cenjeni čitatelji tudi knjige redno vračajo, da prihranijo sebi in nam stroške opominjevanja.

Deset lepih razglednic za god

pošilja za 80 vinarjev, ki jih
lahko plačate s poštними znamkami

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru Kor. cest. 5.

N A Š D O M

Štev. 17.

V Mariboru, 1. septembra 1910.

X. letnik.

Mladinska izobrazba.

Mali porednež.

»Jabelko ne pade daleč od drevesa«, pravi pregovor, ter se njegov pomen obrača navadno na stariše in njih otroke, kakor pravi jasneje drug pregovor: kakšni oče takšen sin, kakšna mati, takšna hči. Toda vsakdanja skušnja nas uči, da to ni vselej resnično; zgodi se, da so otroci ničvrednih starišev včasih pridni, rasprotno pa imajo včasih sicer vzgledni stariši zelo malopridne otroke. In potem se ljudje čudijo, češ, po kom se je neki vigel ta otrok: oče in mati sta pridna, bratje in sestre tudi, ta pa je tak hudobnež, kakor bi bil ciganskega pokolenja! Splošno se lahko reče, da je mnogo več slučajev, kjer so otroci pridnih starišev slabi, kakor pa slučajev, kjer od slabih starišev pridejo dobri otroci.

Odkod pride to, da imajo dobri stariši malopridne otroke, ko jih vendar z besedo in vzgledom lepo učijo? To je po priliki tako, kakor če si človek trdnega zdravja, ki zmerno živi, nakoplje kako neozdravljivo bolezen. Pa se potem sam sebi čudi, češ, zmiraj sem zmerno živel, pazil na svoje zdravje, sedaj je pa vender moje zdravo in krepko telo obiskala taka bolezen. Če bi pa natančneje pregledal svoje življenje bi našel razne, več ali manj prikriti vzroke, ki so nazadnje rodili smrtonosno bolezen.

Pri vzgoji otrok ne odločuje samo to, ali so stariši pridni ali ne, ampak na otroke vplivajo tudi mnogi drugi vzroki, zlasti družba, v kateri otrok živi. In tu pridejo v poštev pred vsem starejši bratje in sestre, ki se največ pečajo z malim.

Vtiski prve otroške dobe so neizbrisljivi in določajo več ali manj značaj človeku. Evo nekaj slučajev: oče in

mati sta prav pridna in skrbna, pa siromašna sta, s trdim delom si morata služiti kruh. Dobita prvega otroka; mati ga z veliko ljubeznijo neguje, toda delo jo kliče od doma, otrok pa je cele dneve zaprt v samotni hiši. Tako odraste prva leta v samotni in svoje žive dni ostane samotar, se boji ljudi, je molčeč, strašljiv, nezaupen. Ali pa pride v družbo razposojenih sosedovih otrok, ki ga pokvari. Ista dobota še pozneje več otrok, a mlajši so veliko živahnjeji, zakaj imeli so od rojstva v hiši že večjo družbo, ko so starejši otroci že pomagali pri delu, je tudi mati lažje ostala doma in pazila sama na svoje mlajše otroke. Zgodi se pa tudi nasprotno, da stariši poznejše otroke popolnoma prepustijo starejšim sinom in hčerkam, ki potem male po nerodnosti ali hudobiji spridijo. Večkrat se tudi oče in mati pozneje vdeta pijači, če tudi nista pijanca, pri prvih otrokih, ko sta bila še mlada in čila, se to ni poznalo, pač pa pri poznejših.

Iz sv. pisma vemo o očaku Jakobu, da je imel mladega Jožefa, potem pa Benjamina, ki se mu je rodil pod starost, posebno rad. Navadno so najmlajši otroci posebni ljubčki starišev pa tudi starejših bratov in sester, ki si delajo z malim kratek čas. To pa utegne postati za otroka zelo škodljivo. Naše mlade čitatelje in čitateljice, ki imajo v hiši mlajše bratce in sestre, zatorej resno opominjamo, naj skrbno pazijo, da s svojo slepo ljubeznijo ne bodo vzrok njihove pogube. Iz malega drevesa lahko zraste veliko in ravno drevo, ali pripognjeno in grčavo.

Mnogokrat se otrokom do 4. ali 5. leta vse dovoli, vse spregleda, češ, otrok je otrok, saj še ne ve, kaj dela. Toda ravno v tej dobi se lahko zatrosi lulika v mlado srce,

Poglejte le malega poredneža. Vse strahuje v hiši, očeta, mater, brate in sestre, hlapce in deklet; kar on hoče, to mora biti. Če se vse ne zgodi po njegovi volji, hitro grozi: povedal bom mami, očetu in nazadnje dobi vsikdar prav. Po hiši razbija, mimogredočim ljudem kaže osle, živali trpinči, pri mizi si izbira jedi, meče od sebe, kar mu ne prija, najmanjši je, pa mora biti povsod prvi. Majhen je še zaklad besed, ki jih jeclja, pa med njimi so že psovke in nespodobni izrazi. Oče in mati, bratje in sestre se pehajo z delom, v mošnji je večkrat suša, a če si mali kaj zmisli, mora biti. Da človek na svetu ne more vsega imeti, kar si po-želi, da si treba marsikaj pritrpati, tega mali ne čuti, on raste v prepričanju, da se vse kar z lahkega dobi, brez dela in truda, pa se ravno tako z lahkega tudi zapravi. Da obleka stane denarja, se malemu ne da nikdar čutiti, saj mu oče in mati morata vsak čas kupiti novo obleko. Mali si vbija v glavo: oče in mati imata denar, bosta že zopet kupila. Zlasti proti družini si taki razposajeni otroci vse dovoljujejo, češ, hlapec in dekla sta samo za to na svetu, da služita in da ju vsak lahko ozmerja.

V takem ozračju raste mali, ko polagoma pride k pameti, se zave samega sebe. In zavest, ki jo ima v sebi, je: vse pa je za njega na svetu; hvaležnost, pokorščina, premagovanje samega sebe, spoštovanje do drugih ljudi, vrednost dela in premoženja, mu je neznana stvar.

Tako sliko otroške vzgoje nahajamo zlasti v premožnejših hišah, in takih, ki se hočejo šteti med omikane in gosposke, pa jim v resnici manjka še podlaga prave izomike.

Ali se potem naj čudimo tej prikazni: oče in mati delavna in skrbna, poštena, otrok pa zapravljivec in razuzdanec, ki misli, da mu je na svetu vse dovoljeno. Ne more se reči, da ni imel vzgoje, pač imel je morda v drugem oziru skrbno vzgojo, a manjkalo mu je modre vzgoje in prave ljubezni. V hiši so mislili, da imajo malega boga, a so

si vzredili malega poredneža, iz katerega bo vzrastel veliki nerednež.

Velegrajska himna.

Gospod, Ti dal si, da pred tisoč leti
luč vere prave k nam je prisvetila;
poslal si brata k nam, ki naj živeti
po njej slovenski narod bi učila.
Doni naj prošnje glas Ti neprestani:
O Bog, očetov vero nam ohrani!

Na Velegradu sta učila brata
Ciril Metod naš narod vere prave,
pokazala sta nam nebeška vrata,
nam položila temelj večne slave.
Od časov teh smo veri pravi vdani:
O Bog, očetov vero nam ohrani!

V jeziku našem sta Boga slavila,
v njem tudi svete knjige spisovala,
za Kristusa sta narod pridobila
in z njim življenje večno mu podala.
Ne zgine rod, ki vero zvesto brani:
O Bog, očetov vero nam ohrani!

Mnog videla vihar je domovina
in za obstanek boje mnogotere,
je Svetopolkov sedež ruševina,
stoji še krepko Velegrad naš vere.
Dar bratov svetih narodu podani:
O Bog, očetov vero nam ohrani!

Naš Velegrad se vedno bolj razcveta,
nobena moč ga več nam ne pogubi,
saj ga Marija čuva, Mati sveta,
ki narod naš jo tako srčno ljubi.
Marija, bramba naša ti ostani:
O Bog, očetov vero nam ohrani!

O brata sveta, učenika mila,
največja nam za Bogom dobrotnika,
da nas sovražna ne pogubi sila,
bodita nam pri Bogu priprošnjika!
Da k Vama bomo kdaj v nebo pozvani:
O Bog, očetov vero nam ohrani!

Naj pekel dela, da nas v boju zmaga,
da nam odtuji narod veri sveti,
ne strašimo se starega sovraga,
svetinj najdražjih si ne damo vzeti.
Slovenci vedno veri bomo vdani:
O Bog, očetov vero nam ohrani!

Po češkem — Ciriljev.

Iskrice.

Klasju mož podoben bodi,
zrno bodi mu resnica,
naj na strani zvesto hodi
vse do smrti mu pravica!

Kadar Ljubav je sklenila,
da se ljubi bitij dvoje,
duši vsaki podarila
delež je ljubezni svoje

Če dolgo let v najlepši sreči
želi si človek dan na dan,
naj misli, da ogorek tleči
postane svetel in — teman.

Pokoro želimo,
spravno daritev,
pa komaj zvršimo
kratko molitev.

Nedin Sterad.

Opomin.

Ko smrtni zvonček ti naznani,
da mirno je zaspal trpin,
ne joči, draga, se nikari,
saj rešen on je bolečin.

V spominu njega le ohrani,
ki ljubil te je srčno vdan.
V ljubezni združil bode vaji,
ob koncu dni, vstajenja dan.

Nedin Sterad.

Zabava.

Spomini iz Solnograda.

Ne morem in ne morem molčati.
Moram vam, ljubi čitatelji „Našega
Doma“ povedati, kar še vedno polni
moje srce s toliko srečo, da bi jo rada
odkrila vsem, ki se utegnejo radovati z
menoj: to so spomini na Solnograd in
zadnji Marijanski kongres.

Pa kje začet? Kar od začetka do
konca popisati vse potovanje — to bi
mogoče prijalo posameznikom — nika-
kor pa vašemu g. uredniku. Vzel bi
dolge škarje in pristrigel dopis. To-
rej posežem koj, sredi v zakladnico
solnograških spominov ter vam poka-
žem mili biser: sprejem Slovencev pri
nadškofu kardinalu Kačtalerju.

Slovencev nas je bilo blizu 100 v
Solnogradu. Pred vsem Kranjice v le-
pi narodni noši z belimi, umetno zve-
zanimi pečami in srebrnimi pasovi,
potem gospodje, gospe in gospodičine.
Narodni znak na vrhu z Marijinim i-
menom, je imel vsak na prsih.

Našli smo se bili že med potoma
na Kranjskem in Koroškem, in ko smo
prišli v Solnograd, so nas začudeno
gledali in poslušali, češ: „Kakšna na-
rodna noša je to?“ „Dovolite, kakšen
jezik pa govorite?“ Na taka vprašanja
mi je bilo pogosto odgovoriti.

Pa res! Hočem vam le povedati,
kako smo bili sprejeti pri kardinalu?
Le prej naj vam še omenim, da so dali
Solnograščani za nas Slovence pose-
bej cerkev, kjer nam je vsak dan ob 6.
uri jutraj kateri izmed slovenskih ško-
fov maševal — v našo največjo čast in
radost. Saj je bil mil. g. knezoškof la-

vantinski iz Maribora celo predsednik
vsega zborovanja ali kongresa. In to
kaj pomeni, dragi moji, če vam povem,
da je bilo navzočih nič manj kakor 28
škofov raznih narodnosti ter so se te-
ga shoda udeležili: Čehi, Poljaki, Mad-
žari, Italijani, Španjolci, Nizozemci,
Hrvatje, Francozje in Nemci. In pred
vsemi temi smo se smeli postaviti mi,
Slovenci s svojim višjim pastirjem kot
predsednikom.

Pa kako je bilo pri kardinalu: me
vprašate nepotrpežljivo! Res, toliko
vam imam povedati, da me misli vedno
spravijo iz tira, kakor prenaagli konjič-
ki.

Torej; zdaj pride. V sredo, dne
20. julija predpoldne zvemo novico:
„Ob 3. uri bodite pripravljeni, sprejeti
bomo pri kardinalu v avdijenco. Naj
so tudi grla čista, peli bomo! Vsake-
mu Slovincu povedati, da se snidemo.“
— Razšli smo se bili namreč po mestu
in okolici. Prej pa nismo vedeli ničes-
sar o avdijenci (sprejemu).

Blizu na tretjo uro je bilo, ko se
nas je zbrala slovenska množica na
trgu pri stolnici. Naše kranjske Slo-
venke, seve v lepi narodni noši, vsi
polni veselega pričakovanja. S svežim
zelenjem so bile ozaljšane stopnice in
hodniki, ki so nas vodili h kardinalu.
V vsakem kotu pa so nas pozdravlja-
le cvetice, kakor bi vedele, da je tudi
nam nekako rožno-milo v srcih.

V vsprejemni dvorani smo bili po-
stavljeni v polkrogu in napeto gledali
k vratom, skozi katera bode vstopil
kardinal. Mnogi ga še nikoli niso vi-

deli. Nekaj minutic nestrpnega pričakovanja — zdajci vstopi častitljivi starček, ves v rudeče-svileni opravi, sivo glavico blagohotno sklonjeno proti nam. „Živijo“, je zaorilo enoglasno krepko po fini dvorani, nato pa smo mahoma zapeli čveteroglasni zbor „Vsi zbori zadonite“.

Kardinal nas je gledal in poslušal sprva pazljivo, potem začudeno, slednjič ginjeno. Solze so mu priigrale v oči.

Prevzvišeni nadškof Sedej iz Gorice, ki je s prevzvišenim knezoškofofom Jegličem iz Ljubljane vodil Slovence, povzame nato besedo približno tako-le:

„Vaša Eminenca! (tako se ogovarja kardinale.) Prišli smo Slovenci, da se poklanjamo V. E. ob hvaležnem spominu na dejstvo, da je prav iz Solnograda, nekdanje Juvavie*) prisijal k nam prvi žarek krščanstva. Pokazati smo hoteli tudi z udeležbo pri Marijanskem kongresu svojo ljubezen do Marije, katere češčenje je osobito pri nas Slovenceh tako razširjeno. A tudi naše češčenje Brezmadežne je nekako v tesni zgodovinski zvezi s Solnogradom, ker je drugi solnograški škof sv. Virgil, v 9. stoletju posvetil prvo slovensko Marijino cerkev Gospe Svete na Koroškem!“

Sivolasi starček, kardinal Kačtaler, s prva ni mogel odgovoriti. Videti je bilo, kako mu je srce presunjeno ob lepih besedah, ob pogledu na sijajno zastopstvo slovenskega ljudstva in čarobnih akordih Marijine pesmi. — Slovesna tihota zavlađa. Vse zre s pričakovanjem na častitljivega nadpastirja.

„Zahvalim se vam, zahvalim,“ spregovori slednjič s tresočim glasom. Potem pa nadaljuje. „Prosim vas, zapišite prelepe besede, ki sem jih sedaj slišal, da jih objavimo. In še eno željo imam. Ali bi prišli vi vsi, kakor ste zdaj tukaj, danes zvečer k slav-

nostni procesiji in še enkrat zapeli ono prelepo Marijino pesem!*)

Prav radi smo to obljubili. Nato pokleknemo vsi, da smo sprejeli blagoslov, še enkrat je zadonela slovenska pesem v imenitni dvorani nadškofovske palače. Peli smo „Marija Mati ljubljena“, in sicer brez napak, če tudi brez not. Navdušeni — Živio — in šli so, šli smo tudi mi.

Vrnili smo se polni veselja in navdušenosti z gotovim prepričanjem v duši, da je ta slovesni dogodek zopet pridobil slovenskemu imenu v tujini priznanje in čast.

Ali naj vam še več povem? Mnogo zanimivega bi še bilo! Pa dopisi morajo biti kratki. Morda prihodnjič več, ako dovoli naš g. urednik. — Pozdrav iz srečnega srca pošilja vam vsem, mladi bralci Savinjska.

Pred slovesom.

Resen in važen je trenotek, ko zapusti mladenič očetov krov, da si poišče v daljnem svetu potrebnih pripomočkov, na katerih naj bi počivala njegova sreča...

Čas ločitve je vsakemu čas žalosti. To občuti zlasti mlado, neizkušeni srce, ki še ni kljubovalo preteči nevarnosti mladostnega viharja. Ločiti se od svojih dragih, ljubljenih, ločiti se morda za vedno, to je vzrok notranje toge in bolečine, ki je že marsikatero mlado bitje potrla za celo življenje...

Pozno v noč je že bilo, a Cene še ni zatisnil očesa. Nekaj do sedaj nepoznanega se je splazilo v njegovo dušo in ga mučilo. Misli, tožne in žalostne, so ga nadlegovale, mu kazale prevarljivi, nestalni svet, ki ga vabi ko poletno jutro v svoje naročje, da ga potem izroči temni noči, polni strahov.

V pokvarjeni svet, med tuje ljudi ga miče. Lep je svet in omamljiv. Hribi in doline se vrste, pričajo o modro-

*) Solnograd je stara rimska naselbina, ki se je imenovala Juvavia.

*) To povabilo je bilo najlepše priznanje, ki velja tem več, ker je kardinal sam veččak na glasbenem polju. Skladatelj je krasne papeževe himne, v čast Leonu XIII.

sti božji. Reke šume in se valijo mimo velikih, cvetočih mest, kjer se živi ugodno in prijetno. Čarobnost mestnega življenja ga vabi iz tihega, domačega sela. Ko biserna rosa v pomladnem jutru, se mu je zdela ta misel. Čakal je komaj dolgo željenega trenutka, da se poslovi od domačih holmcev in ga povede nova pot daleč tja proti cilju njegove sreče.

Zakaj mučijo tožne misli mladeničevo glavo? Zakaj ne spi nocoj, čemu žaluje zadnjo noč brezskrbni Cene?

Žal mu je domačih livač, s katerimi je obdarila dobrota božja njegovo rojstno vas. Kako naj zapusti te prijazne kraje, kjer ga vsaka stopinja spominja srečne, zorne mladosti? In v svetu? Sama prevara!

Če oboli oče in umre? Nič več ga ne vidi na svetu. Povrniti mu ne more očetovskega truda. In mati? Koliko noči je prebдела radi njega, koliko potov je imela zastran njega! Ali tako povrača materinsko skrb in ljubezen?

Kako lepo in ugodno je bilo doma! Nihče ga ne sovraži, vse ga ljubi. Brat in sestra mu pomagata pri delu, se veselita z njim. A med tujimi ljudmi? Grenek bo tujčev kruh, osoljen s trdimi, brezobzirnimi besedami. Med zaničevanjem in srpimi pogledi bo jedel, od žalosti mu zaostane grižljaj suhe skorjice v grlu. Izpolnjevati bo moral voljo nepoznatih ljudi in se jim porokiti. V domači hiši pa se mu zdi že preveč ljubezniva očetova zapoved in skrbno materino svarilo. In ako ga zasači bleđa smrt daleč od domačega kraja, od mile domovine? Še zemlja nad njim bo težja, nego domača.

Take misli obletavajo zdvojeno Cenetovo dušo. Kesa se svojega sklepa, obžaluje prehitri korak. Ostal bi doma, a sram ga je. Obljubil je posestniku tovarne v mestu, da pride, pripovedoval je tovarišem, da odpotuje. Stariši, prevdarni v svojih sklepih, so mu branili, brat ga je rotil, sestra prosila. Niso pomogle ne resne besede, ne rosne oči. Povedal jim je, da se vrne bogat, izobražen in dober iz mesta. Čudno so ga gledali in svarili obenem.

Mesto je kraj pogube za mlada, neizkušena srca, ki so vajena veselega kmečkega življenja. Nič ni veroval, sedaj veruje, a sram ga je vero z dejanji podpreti.

Potolaži se. Če tudi težko, vendar gre od doma. Čez nekaj let se vrne bogat in izkušen. Pokazati hoče, da so sodili napačno o njem vsi, ki so mislili, da ga mesto požre in uniči. Varoval se bo vsega, kar bi mu moglo škodovati na duši ali na telesu. Tedaj se povrne domov, ustanovi svoj dom in družino, poplača očetov trud in materino skrb. Takrat bo srečen nad vse.

Lepe misli, nestalni sklepi. Od njega je odvisno, ali jih bo izpolnjeval ali ne. Vsaka sreča korenini v sreči, ki jo želi. Pridrvi vihar, zabobni nevihta, grom in strela pretreseta človeško srce in ni čuda, ako se omaja vitko steblo, zasajeno v upanju v mehka tla. Treba je močne podpore in vedne opore...

Bledo je sijal mesec skozi odprto okence v Cenetovo sobo. Zvezde na nebu so trepetale, ga svarile, in obenem pričale o skrbnem Očetu, ki prebiva visoko nad njimi, ki ne zapusti nobenega, ako ima le dobro voljo, služiti Njemu, živeti sebi in drugim v prid in se varovati svojevoljne poti, ki pelje v smrt in pogubo.

Nedin Sterad.

Srečni Janko.

Povest iz preteklih časov. Poslovenil: A. D.
Prvo poglavje.

Ponesrečeni vitez.

Na strmi pečini nekega pogorja v južni Nemčiji je stal neki grad Hohenwart. Stolpi in stolpiči, pokriti z raznobarvno opeko, so gledali ponosno v daljavo. Ako si stal v stražnikovem stanovanju pri najvišjem oknu glavnega stolpa in gledal v nedogledno daljavo, nisi se mogel dovolj načuditi nepopisno lepi sliki, ki ti jo je nudila okolica, a tudi zavrtelo se ti je v glavi, če si gledal v strašno globočino, polno pečevja in skalovja, ki ti je štrlelo nasproti.

V podnožju te pečine se je razprostiralo daleč na okrog gosto smrečje, iz kojega se je tu pa tam valil proti nebu črn dim, znamenje, da si služi tukaj ogljar s svojim napornim delom svoj vsakdanji kruh.

Skozi to ogromno puščavo je stopal lepega poletnega dne po slabi stezi krepk mladenič, Janko Piskač, sin ne ravno premožnih starišev, sodeč po oguljeni obleki in obnošenem nahrbtniku, ki ga je nosil čez široka pleča. Janko je bil visoke, krepke postave, in črni lasje, ki so mu valovito segali do ramen, so kaj lepo pristojali rdečemu licu. V desnici je držal krepko, okovano palico, ki ni bila ravno nepotrebna, kajti pot je vodila skoro vedno čez strme pečine, preko kojih je bilo treba dobro plezati.

Zdaj dospe popotnik v sotesko, koje stene so bile ravno tako blizu skupaj, da bi jih z razprostrtimi rokami lahko dosedel. Visoko, razpokano pečevje štrli iz zemlje proti nebu, in iz razpoklin visijo slabo vzrastle smreke, kojih korenine se obupno drže peščiце zemlje in mahovja, s kojim so napolnjene skalnate razpokline.

Nenadoma se zazdi mladeniču, da sliši rezgetanje konja. Postoji in napeto posluša. Toda zopet je vse tiho, samo namesto rezgetanja sliši sedaj obupno ječanje, kakor ječanje nevarno ranjenega človeka. Ves osupel gleda okoli sebe, a kakor daleč sega oko naprej in nazaj v soteski, nikjer ni mogoče zapaziti sledu živega bitja. Gre nekoliko korakov naprej, toda nikjer ne more zagledati kakega človeka niti kake živali. Zdaj položi roke na usta, da bi lažje glasneje zakričal, in zavpije na ves glas:

„Hoiaho! Ali potrebuje kdo tukaj pomoči?“

Zopet posluša. In glej! Iz gozda sliši tih, a vendar razločen moški glas:

„Tukaj, ljubi prijatelj! Pomagaj mi!“

„Takoj!“ odvrne mladenič. „Kje pa ste?“

„Tukaj zgoraj!“ sliši iz gozda.

Zdaj šele more popotnik spoznati, da prihaja glas od zgoraj, iz neke pečine te soteske. Pozorno gleda okoli sebe, kje bi zapazil kako pot, da bi ga dovedla k ponesrečencu. Toda pečevje je zelo strmo, in dobri Janko bi moral imeti peroti, če bi hotel doseči to višino.

„Ne preostaja nič; jaz moram najti na vsak način kako pot,“ mrmra sam s seboj.

Pa iskati je lažje, ko pa najti. Mladenič naredi še nekoliko korakov naprej v soteski, toda pečevje je vsepovsod enako visoko in strmo. Povrne se nazaj k vходу v soteski v upanju, da najde tukaj kako pot, ki bi ga vodila navzgor. In res! Po dolgem iskanju zapazi svetlo, peščenó črto, ki se vije na levi strani v gosto smrečje. Samega veselja, da je našel pot, hoče kar zdirjati po tej stezi, da bi prihitel prej ko mogoče neznanemu ponesrečencu na pomoč; a pot je tako strma in polzla, da mora biti mladenič zadovoljen, da lahko leže korak za korakom počasi po tej strmini. Ne more se dovolj načuditi, kako bi bil mogel kdo jahati po tej ozki, komaj pet do šest cm široki stezi, ne da bi se bil koj na mestu zvrnil v globočino. Ozka pot ga dovede precej daleč skoro popolnoma ob robu soteske, potem pa skozi široko pečevje, ki je bilo že po naravi lepo izdolbeno. Sredi tega pečevja zagleda mladenič iskrega konja, ki mu rezgela veselo nasproti. Pa kje je vendar jahač? Kar naenkrat sliši Janko zopet isti glas, ki prosi pomoči. Pa sedaj je glas že veliko glasnejši, zato misli mladenič, da mora biti ponesrečenec čisto blizu.

„Kje pa ste?“ vpraša zopet.

„Stopi gori na to pečino, tukaj ležim!“ mu odvrne neznanec.

Mladenič pogleda navzgor, a ne zapazi drugega, nego grmovje, ki štrli iz skalnatih razpoklin. Vsa stvar se mu zdi že nekoliko smešna, a nima časa dalje premišljevati, kako bi bil prišel ponesrečenec še višje, ampak začne iskati stezo, ki bi vodila v isto smer, od koder je prihajal glas. In res

dospe kmalu na to pečino, veliko lažje, nego je pričakoval.

(Dalje prihodnjič.)

Iskrice.

Kriva so življenja pota,
ki jim bridki kes sledi.
Kjer rodila se je zmota,
tam resnice najti ni.

Kratka je človeku doba,
majhen je njegov dohled.
Ko prestopi mejo groba
lepši čaka ga razgled.

Kjer je roke tvoje treba,
moli vselej jo zvesto!
Sam daruj še kosce hleba,
da plačilo večje bo!

Nedin Sterad.

Ob razvalinah celjskih grofov.

Zid se ruši in razpada,
veter siplje prah gradu,
drevje raste vrh prepada,
o lepoti ni sledu ...

Kjer so nekdanj knežje hčere
si svojile srca mož,
čuk skoviče vse večere
med grmovjem divjih rož.

Ni kraljičin tu zakletih,
da bi rešil jih junak,
le o davno srečnih letih
priča slednji je korak.

Slavnih del me vse spominja,
stolp ograja, zrušen zid,
hribi in gorovja sinja,
čez doline krasen vid.

Stalna vrednost je dejanja,
kot ljubezni večna moč,
silo zmora razdejanja
in premaga časa noč ...

Zid se ruši in razpada,
kmalu bo le kup prahu,
in ob robu kraj prepada
tiho mesto bo miru.

Nedin Sterad.

Prijateljeva poroka.

To bil je korak, pomemben korak,
ko si z ljubljeno nevesto
prestopil svetišča posvečeni prag —
in vzel jo za družico zvesto.

Žarelo ponosa je Tvoje okó,
žarelo nevesti je lice —
gorele so sveče lepo in mirnó,
duhte le poročne cvetlice.

Častital prijatelj i znanec je mnog
in bratsko Ti stiskal desnico;
vsakdo izmed njih je, to videl je Bog,
govôril pač čisto resnico ...

I jaz tam v tihotnem polmraku svetišča,
iskreno sem prosil vladarja nebá,
naj z rokoj mogôčnoj vaj' čuva in brani
in vodi vaj' varno skoz spletke sveta!

To bil je korak, pomemben korak —
adijo brezskrben stan samski;
mladenič prestopil si zadnjikrat prag,
nazaj ga že mož boš zakónski.

Starogorski.

Kaj je novega po svetu?

Časniki poročajo, da se je začela širiti v Evropo velik sovražnik človeštva — kolera. Priklatila se je po ladijah iz Azije, kjer ima v Indiji svoje stalno morišče. Tudi iz Rusije, kjer ima vsled skrajno slabih zdravstvenih razmer stalno žetev, se je priklatila po potnikih v Galicijo. Umrlo je že nekaj oseb za kolero. Na Dunaju so 3 sumljivi slučaji kolere; zaradi tega je dunajsko prebivalstvo silno vzne-

mirjeno. Najbolj se prikazuje kolera v Južni Italiji, od koder se je zanesla v Trst in Reko. To nevarno azijsko bolezen najbolj pospešuje slaba pitna voda, smrdljivo meso in klobase, gnilo sadje in — nesnaga. Držimo se snage! Zaupno kličimo k Bogu: „Kuge, reši nas, o Gospod!“ — V celjski okoliški občini, katero so si nemškutarji štelili že za svojo, so dne 22. in 23. avg. pri obč. vol. v vseh 3 razr.

zmagali Slovenci. Živio! — V Pobržu pri Ptuj pa so pri občinskih volitvah Slovenci podlegli. — Veličastno se je izvršila v nedeljo, dne 21. avgusta na Cerovecu pri Svetinjah velika narodna slavnost v spomin 100letnega rojstnega dne Stanka Vraza. Okrog 5000 Slovencev in Hrvatov se je udeležilo tega slavlja. — Svitli cesar Franc Jožef je obhajal dne 18. avgusta svoj 80. rojstni dan. Na čast sivolasemu vladarju, kateri z milo očetovsko roko že od svojega 18. leta vlada avstrijske narode, so se vršile po vsej državi krasne slavnosti. Tudi slovensko ljudstvo je pokazalo z raznimi slovesnimi prireditvami, da ljubi svojega vladarja. — Hrvaški sabor je razpuščen; meseca septembra se bodo vršile nove volitve, pri katerih bi rad ban Tomašič zmagal z mažaronskimi kandidati. — Ljubljanskega župana Hribarja vlada ni hotela priporočati cesarju v po-

trjenje. Zatorej si mora bela Ljubljana voliti novega župana. — Slovenski liberalci so se hudo skregali med seboj. Ta prepir izgleda kot prepir za oslovo senco. Takozvani „mladini“ bi radi odgnali „starine“ od korita. — Štajerski deželni zbor bo sklican proti koncu meseca septembra. — Črna gora, ki se je zvala dosedaj kneževina, je povzdignjena v kraljevino. Od 27. do 29. avgusta so se vršile v Cetinju na čast kralju Nikiti veličastne slavnosti, katerih so se udeležili italijanski in bolgarski kralj ter mnogo zastopnikov drugih vlad. — V Ameriki divja strašen gozdni požar. Plameno morje se razteza nad 50 milj na okrog in je uničilo že več mest in mnogo naselbin; zgorelo je do 200 ljudi.

Orli.

„Slovensko geslo“.

Na polju širokem armada stoji,
pogum se jej čita že kar raz oči.
Kdo so pa vendar ti hrabri možje,
kateri kot skala tukaj stojé?
Le slušajmo jih kako govore:
Mi čvrsti Slovenci smo vneti za rod,
ki ga sovražnik zatira povsod.
Posebno eden na nas kar preži,
da nas v zanjke svoje vlovi.
Naše slovenske domove kupuje,
naše otroke pa nam potujčuje.
Izgnati moramo tega sovraga,
ki je od samega — črnega vraga!
Saj to je sveta naša dolžnost,
drugače zgubimo vso našo krepost.
Zatorej naj geslo se naše glasi:
„Sovragu pogin, ker nam ga želil“

„Zlata knjiga.“ Že zadnjič smo na kratko omenili, da je izdal dobro znani pisatelj in organizator naše mladine, g. Franc Terseglav knjigo za mladino, ki je posebno namenjena za naše telovadne odseke, „Orle“: „Zlata knjiga slovenskih Orlov.“ Prelistal sem vso knjigo in spoznal, da je knjiga v polni meri vredna svojega imena. Knjigo je pregledal in s svojim potrdi-

lom pohvalil sam knezoškof ljubljanski, dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je to delo sledeče ocenil: Knjiga, naslovljena „Zlata knjiga slovenskih Orlov“, je spisana na temelju in v duhu svete katoliške vere, ter se z njo popolnoma vjema. Obsega mnogo prelepih, trajno veljavnih nauk, posebno za naše ljube „Orle“, ki naj se vzgoje za vitežke mladeniče, za značajne može, za vrle Slovence in zavedne katoličane. — Načelniki in voditelji „Orla“, posebno naši duhovniki, naj „Orlom“ stavek za stavkom poljudno razjasnjujejo, „Orli“ pa naj si prelepe, ravno za nje odbrane nauke vtisnejo v spomin in v srce, da jim svetijo na potu do njihovega vzvišenega namena. — Pisatelju čestitamo, da se mu je knjiga tako izredno posrečila in zasluži zares ime „Zlata knjiga“. Naj se razširi po vsej naši domovini! — Za voditelje naših izobraževalnih društev, mladinskih zvez in „Orlov“ si ne moremo želeti lepše in boljše knjige. — Naroča se v „Katoliški bukvarni“ v

Ljubljana in stane broširana 1 K., vezana 2 K. Ž.

Iz Petrovč. Vsako številko „Našega Doma“ pazljivo prebiram, pale malo ali pa nikoli ne najdem dopisa iz našega lepega kraja, kjer pa tudi prav pridno delujemo v mladinski organizaciji. Priredili smo že letos, dne 6. februarja malo pustno veselico, dne 29. maja dr. Krekovo igro „Tri sestre“, katero smo morali na željo občinstva dne 12. junija ponoviti. Dne 4. julija zvečer so trije bratje Orli žgali na Brnci kres in 10. julija smo zopet igrali na novem lepem odru dr. Krekovo „Turški križ“, katero smo morali zopet dne 24. julija ponoviti. Ta dan je bil v Petrovčah tudi shod Savinjskih deklet. Pri vsem tem pa še mi bratje Orli prav pridno telovadimo v prostorih našega „Društvenega Doma“, katerega so nam oskrbeli vrli naši mladino ljubi, za kar jim vsa čast in hvala. Vrla naša dekleta pa prav lepo okrasijo k vsaki prireditvi društvene prostore, in so sploh vneta za vse lepo in dobro. Ne smem pa tudi zamol-

čati, da nam je usoda tako mila, da imamo v svoji sredini vrlega, in za vse dobro vnetega organista v osebi g. Franceta Jarha, katerega zasluga je, da imamo tako izvrstno cerkveno petje in lepo organizirani tamburaški pevski zbor. — Glava vsega našega društvenega življenja pa je brat veleč. g. dr. Jehart, ki žrtvuje vse svoje duševne in telesne moči, pa tudi denar, v korist našega „Orla“. Naj nas tudi nasprotniki blatijo in sramotijo, kolikor jim drago, naj napadajo naše voditelje, mi ostanemo to, kar smo. Še z večjo vnemo bomo delovali v naših društvih, in še z večjo ljubeznijo in spoštovanjem se bomo oklepali naših duhovnikov-voditeljev. — Saj če bomo živeli po njih naukih, nam ne bo nikdar žal, in na večer našega življenja bomo lahko rekli s sv. Pavlom: „Dober boj sem bojeval, tek dokončal, vero ohranil, in zdaj prejmem plačilo, katero mi je pripravil Kristus Gospod.“ — Zatorej neustrašena četa petrovških „Orlov“ le vedno neustrašeno naprej!

Zvonimir.

Dekliški vrtec.

Slovenska mladina, 8. septembra v Št. Ilj!

Na praznik rojstva Marije Device, dne 8. septembra, se bo slovesno biagoslovil in otvoril „Slovenski Dom“ v Št. Ilju v Slov. gor. Naj pohiti ta dan naša vrla slovenska mladina iz vseh krajev na našo najsevernejšo obmejno postojanko, nobeden naj ne ostane doma. Z otvoritvijo bo združena večja ljudska veselica z raznimi zabavami. Kakor so hrabri šentiljski Slovenci izredno veseli „Slovenskega Doma“, tako bodo tudi veseli, če bo pohitela slovenska mladina v obilnem številu dne 8. septembra v Št. Ilj. Na svidenje!

Dekliški shod pri Sv. Trojici v Slov. gor. Mladenke Slovenskih goric, Ščavniške doline, Murskega polja! V nedeljo, 11. septembra t. l. se vrši pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, na tej dobro znani božji poti, dekliški shod. Pridite torej ta dan, na praznik Marijinega imena, da se z Marijino pomočjo zopet navdušite za svoje vzvišene dekliške vzore, za katerimi mora stremiti vsaka krepostna slovenska mladenka pri svojem delu za Boga in domovino. Kakor običajno, se bo vršila dopoldan služba božja s pridigo in sv. mašo, potem pa je dekliško zborovanje. Natančnejši spored bodo pravočasno prinesli naši listi. Torej, mladenke, dne 11. septembra na veselo svidenje!

Varujmo se jezičnosti! Jezičnost je navadna ženska slabost, dasi je ne-

kaj grdega. Jezik vseka hujšo rano, kakor meč. Zato ga moramo rabiti samo v tiste namene, za katere nam ga je Stvarnik dal. Jezik imamo zato, da v prvi vrsti molimo, pojemo svete in druge lepe pesmi, da delujemo z besedo za kakó dobro stvar. Dovoljena nam je poštena šala in zabava, kjer lahko po svoje kramljamo med seboj. Modro imenujejo tisto, katera ve o pravem času govoriti in o pravem času molčati. Nečastno pa je za dekleta, ako ne znajo brzdati svojega jezika. Če pridejo po dve, tri ali več skupaj, pa opravljajo svoje tovarišice in druge ljudi, ali žena toži svojega moža kakšni svoji prijateljici, pravi pravcati vaški klepetulji, meneč, da ga bo s tem poboljšala; pa je ravno narobe. Nemira v družini je navadno jezik kriv. Cele soseske spravi v sovraštvo in jezo. Kako veliko odgovornost si nalaga na vest, kdor se vda tej slabosti! — Če je jeza že sama na sebi greh, kaj šele toliko sovraštva in kletve? Po jeziku ali govorjenju se človek spozna, kakor ptica po petju. Govorjenje plemenitega človeka je prijetno; njegova beseda ima upliv v družbi. V družbi, v katero zahaja, ga kmalu pogrešajo, ker bi ga radi spet poslušali. Poslušajo njegove nasvete in se ravnajo po njih; in sploh je priljubljen. — Ravno nasprotno pa je s človekom, ki je neplemenitega značaja, vse se ga boji, dobri družbi že od daleč smrdi; in sploh je nepriljubljen. Njegove besede, čeprav je včasih pametna, nihče ne uvaža. Še manj se poda pošteni mladenki nespodobno govorjenje. Govorimo torej prav in o pravem času, da bomo v veselje poštenim ljudem, saj pravi pesnik: Kakor vijolce cvet, razveseljuje svet, modro, pošteno, slovensko dekle.

Slivniška mladenka.

Dobra gospodinja. — Danes torej obljubljene recepte! — 1. Pišče v obari: Napravi, ne pregost, lepo rumen pražnik (ajnben) na vroči masti, v katero deneš pol moke, pol kruhovih, oziroma žemelnih drobtinč. Ko se je pražnik lepo porumenel, deni vanj osnaženo, soljeno in razrezano pišče;

po kratkem praženju dolivaj z juho, če je ni, pa po malem z vodo. V snažno, belo krpico zaveži sledeče dišave: celi poper, dimus, čebulj, limonine lupine, majoran ter dodeni to zmes mesu in juhi in prilij nekoliko limoninega soka. Ko je meso zadosti mehko, vlovi mesne koščke, deni jih v juho skledo ter vlij nanj precejeno juho! — Če uporabljaš za obaro namesto piščeta kokoš, moraš poprej meso kuhati, potem je šele dejati v pražnik; polivati pa moraš v tem slučaju s kokošjo juho. — 2. Pošrekano pišče: Zreži osnaženo pišče, deni meso s peteržiljem in zvezo dišav (kakor pod 1 omenjeno) v ponvico, prilij juhe ali vode, malo kisa, in dodeni potrebno množino soli; vse to naj se kuha tako dolgo, da se meso omehča. Polovi potem mesne koščke, naravnaj jih na krožnik, potrosi z žemelnimi drobci in zasekanim peteržiljem ter zabeli z vročo zabelo; nazadnje naliž na krožnik še nekaj precejene juhe. — Ta dva recepta veljata tudi pri uporabi teletine. — Prihodnjič se nadaljuje.

Stara kuharica.

Pozdrav mladenkam Marijinih družb.

Kako je prijetno, kako je veselo
če sestra se s sestro sestane,
ki istega roda in iste je misli,
kot danes me tukaj smo zbrane!

Zakaj smo z največjim navdušenjem danes
mladenke tu sem prihitele?

Zakaj na tem tihem, samotnem smo kraju
k posvetu se zbrati želele?

Marija je bila, preljubljena Mati,
na kraju tem Ona kraljuje,
Marija je bila nas sem poželela,
da tu se nad nami raduje.

Pač blagor vam, sestre, da Njo vse častite,
ki nam je najboljša zavetje,
da v družbi Marijini lepo živite,
darujete Njej mladoletje!

I me smo se združile v družbo Marije,
veliko nas že je število.
V tej družbi vsa sreča mladostna je naša,
veselje je naše obilo.

Saj večje ni sreče za srce mladenke,
kot če za Marijo je vneto,
če ljubi Marijino Srce prečisto
In Jezusa Srce presveto.

Kdor Srcema tema srcé posvečuje,
varuje kaj lahko se greha,
v težavah, v skušnjavah, v nevarnostih dušnih
Marija mu vsa je uteha.

Zato pa mladenke, ki tukaj smo zbrane,
bodimo le danes vesele!
Marija nam bode vsikdar pomočnica,
če bomo lepo živeli.

Njej danes prisezimo vedno zvestobo:
Da bodemo hčerke Njej vdane;
In Bog blagoslovi nam delo današnje
In shod brez sadu ne ostane.

Ciriljev.

Društveni glasnik.

Sv. Lovrenc Slov. gor. Ako človek cele dni težko dela, si rad privoščí v prostem času kakega razvedrila. Toda žalibog, dostikrat se zgodi, da si išče mladina razvedrila v krčmah z nezmernim popivanjem, po plesiščih in drugih tem podobnih shajališčih. Da vsako grešno veselje škoduje na duši in na telesu, to lahko vsak spozna. In zato so ravno naša društva ustanovljena, da nam dajo ne samo potrebnega poduka temveč tudi poštene koristne zabave. Tako je priredilo naše izobraževalno društvo dne 31. julija veselico z raznovrstnim zanimivim sporedom. Priprosti kmečki mladeniči in dekleta so nastopali kot igralci in pevci, ter si s tem pridobili občno pohvalo. Mladenka Ana Lovrec, je navdušeno govorila o značajnosti, za katero nas naše mladeniške in dekleške zveze vnamajo. Zadovoljni smo se vračali domov, ter si želeli v kratkem času zopet kaj enakega.

Zato naprej mladeniči in dekleta,
Po poti pravi hitimo naprej;
Neustrašena naj bode naša četa,
Ljubav naj rodna v nas gori odslej.

Z Lepenatke ob Dreti. Na Menini se je oglasil zgovorni letoviščar, ki pa se bo gotovo zameril našim politikom celo med ženskim spolom, dasi ima prav. Jaz pa bi mladini rad nekaj drugih besed izpregovoril. Povsod se bere o napredovanju Mladeniških zvez, le pri nas ni drugega čuti, ko da še krepko živi Izobraževalno društvo, ki včasih priredi tudi kako predstavo; tega društva udje so res zavedni katoliško-narodni Slovenci, nosijo znake S. M., le tesneje organizacije še se pri njih pogreša in pa Marijine družbe, zakaj le na versko narodni podlagi se zamore kaj vstrajnega zasnovati. Dobromisleči Bočani, pa tudi Gornjegraščani strnite se v Zvezo, izvolite delaven odbor, odkažite delo odsekom, saj imate v bralni sobi primeren lokal za shode ter govorniške, pevske in tamburaške vaje, ne dajmo se uspavati vsled trenutnih zmag, sovražnik ruje neumorno dalje, zbira že šolsko deco, širi svoje liste, pošilja liberalne abituriente širit napredno (?) omiko v Gornjigrad, a katoliškega dijaka in akademika še nismo tukaj ugledali. Le z izobrazbo se da proti delovati.

Remšnik. Redko slovesnost bomo obhajali 6. septembra t. l. Požrtvovalnost in radodarnost častilcev sv. Ponkracija je postavila

novo lepo cerkev na Radlu, katero bodo prevzvišeni knezoškof omenjenega dne slovesno posvetili v čast sv. Ponkraciju. Slovesnost se bode začela ob 8 uri zjutraj. Cerkev leži na slovensko-nemški meji 900 m visoko, od koder je krasen razgled daleč na okolu po lepi štajerski deželi. Zato pride vsako leto mnogo izletnikov od blizu in daleč, ter se kar ne morejo načuditi prekrasni panorami, katera se odpira od nove cerkve njihovim očem. Pridite tedaj 6. septembra t. l. v prav obilnem številu k sv. Ponkraciju, kajti duša in oko bosta obilno odškodovana za ves trud!

Sv. Peter niže Maribora. Zopet se je skazala naša vrla šentpeterska mladina. V nedeljo 21. avg. smo imeli lepo narodno veselico. V lepi vrsti so prikorakali ta dan k nam tudi vrli mariborski »Orli« korporativno, ter so proizvajali prav lepo proste vaje in vaje na bradlji. Ljudstvo je z velikim zanimanjem in ploskanjem sledilo tem vajam. Celo nekateri Sokoli, ki so prišli iz Maribora so ploskali našim Orlom. Hvala Vam bratje »Orli«, da ste prišli, pa še večkrat morate priti k nam. — Dobro so se skazale tudi naše šentpeterske mladenke v igri, petju in pri delitvi šopkov. Živele! Fantje pa so tudi pokazali, da niso zadnji, kar se tiče izobrazbe in organizacije. Veselo je bilo. O St. Petru res velja rek:

Tu biva narod še krepak,
ki svet ga še okužil ni,
ki čas ga še omehkužil ni!

Sv. Jurij v Slov. gor. Poročilo o delovanju mladinskih zvez. Mladeniška zveza.

1. Ustanovni shod dne 20. febr. Mladeničem se razloži pravilnik mladeniške zveze. Fuks Alojzij prednaša »Pozdrav mladeničem«. Caf Maks govori, kako potrebno je vzgojiti dobro mladino. Opozarja na splošno mladinsko gibanje, na mladinsko organizacijo, s katero smo pridobili med našim ljudstvom na stotine gorečih sodelovavcev in požrtvovalnih sodelavk pri narodnem delu. Vabi mladeniče k mladeniški zvezi, ki je uspešno sredstvo, da zbudi med mladeniči smisel za društveno organizacijo, za pouk in redno življenje. Fanecl Alojzij izvaja: Ko vas gledam pred seboj mladeniči, se mi zdi, da stojim ob pričetku pomladi in gledam, kako prihaja po prvih solčnih žarkih v deželo toliko zaželjena pomlad, pomlad s cvetjem in petjem, pomlad z lepimi

upi in bodočnostjo. Tudi v naše vrste bo prinesla pomlad življenje, ki naj bo življenje dela, življenje vztrajne priprave za bodočnost.

Nato se mladeničem pojasni delokrog v zvezi. Predavanja mladeničev se bodo vršila o vseh točkah gospodarske in politične izobrazbe. Gledalo se pa bo tudi na vzgojo srca, na plemenit značaj, kakoršen naj postane vsak mladenič. Tudi vesela pesem bo odmevala pri vsakem shodu. Navzočih okrog 50 mladeničev.

2. Drugi shod dne 3. aprila. Navzočih 60 mladeničev. Bauman Vinko govori o pijančevanju. Razmotruje njega žalostne posledice, svari tovariše pred to pregreho, zlasti med službo božjo. Brezner Franc pojasnjuje točke pravilnega oranja. Brezner Karol prednaša Gregorčičevo: »Velikonočno«. Pesem se razloži in pojasni, kako se v njej lepo, a obenem tudi žalostno zrcali zgodovina slovenskega ljudstva. Fanedl Henrik daja navodila, kako zasajati mlada drevesca in jih gojiti. Caf Maks opominja tovariše, naj se pri vojaških naborih vedejo dostojno, da ne bodo v zasmeh nasprotnikom. Pri tej priliki naj zlasti izvajajo geslo: Svoji k svojim!

Na to se je volil odbor mladeniške zveze: Caf Maks, voditelj, Brezner Franc, namestnik, Bauman Vinko, tajnik, Brezner Karol, blagajnik.

3. Tretji shod dne 5. maja. Navzočih do 50 članov. Jež Ignacij govori o pomenu agitacije, ki je potrebna zlasti o času različnih volitev. Primerja organizirane volivce vojaški četi, pripravljene na boj. Brezner Franc deklamuje Gregorčičevo: Življenje ni praznik. Fanedl Alojzij povdarja: Pomlad je sicer vsako leto, a ni vselej enako vesela. Tako so tudi mladostna leta posameznih mladeničev zelo različna. Skrbimo, da bo pomlad našega življenja poštena, vesela, potem nam bo tudi v starosti prijeten spomin na nekdanjo mladost. Majerič Anton govori o gospodarskem knjigovodstvu. Caf Maks si je izbral za predmet: Ne muči živali! Ravnaj z živaljo, kakor z živo živaljo. Človek, ki je surov z živino, je nevsmiljen tudi do ljudi. Eder Ivan deklamuje pesem: Slovenski svet — Marijin dom. Nazadnje se mladeničem razloži njihov znak in se jih opominja, da so in bi moralo vedno biti versko-narodni fantje.

Četrti shod dne 26. junija. Jež Ignacij govori o delu v vinogradih. Pojasnjuje pravilno kop, pletev, škropljenje, vez i. t. d. Androjna Alojzij navdušuje tovariše za pošteno mladeniško življenje. Bauman Vinko pojasnjuje medsebojni boj različnih strank in želi, naj bi mladeniška organizacija vzgojila in naredila iz vsakega mladeniča hrabrega sobojevnika za pravično stvar, za obrambo resnice, poštenosti in pravice. Caf Maks govori o pomenu obrambnega dela. Pomagajmo tudi mi po svojih močih! Nabere se v ta namen za »Slovensko Stražo« v področju »Podružnice za šentlenarski okraj« 10 K.

Mladeničem se še pojasni apostolsko delovanje Sv. Cirila in Metoda, katerima v proslavo naj zažgejo na hričkih župnije na predvečer mogočne kresove!

5. Peti shod dne 7. avgusta o priliki veselice »Mladeniško-dekliške zveze«. Caf Maks deklamuje Gregorčičevo: Naš narodni dom in pozivlja k skupnem delu za obrambo domovine. Krasno je govoril o pomenu »Slov. Straže« g. Kemperle in živo orisal naše boje z ošabnim in predrznim tujcem. Ustanovila se je »Podružnica Slov. Straže« za šentlenarski okraj. Pristopilo je takoj mnogo članov z doneskom 50 K. Podrobno delo se razširi po župnijah. Nato se je predstavljalo Dr. Krekova mešana igra: »Tri sestre«. Vse uloge so se izborno izvajale. Vedno je odmevala tudi krasna slovenska pesem. — Tako se gibljejo in delujejo in pripravljajo za bodočnost naši vrli mladeniči. O delovanju »dekliške zveze« prinesemo poročilo prihodnjic.

Sevnica ob Savi. Mlaidenke Sevnške! Ali se še spominjate krasnega majnika? In kaj je bilo takrat? Ni li narava se začela prebujati, solnce jelo je pripekati ter pošiljati svoje žarke na našo milo Slovenijo. Kaj pa me? Li spimo ali čujemo? No, malo smo se že prebudile, ustanovile smo »Dekliško zvezo«, katera je pač posebno pri nas bila silno potrebna. S tem so se pa nam izpolnile naše srčne želje, naše tiho hrepenenje po skupnem delovanju obrodilo je močen sad. Priveslale smo srečno z svojo ladjo k kraju na varno pristanišče. In tako je tudi prav, le z skupnim delovanjem dosegle bomo veliko več kot pa posamezno. Toraj drage sestre, le krepko naprej! Kaj pa s podružnico Slovenske straže? Tudi to smo ustanovili dne 10. julija; pristopilo je takoj 49 članov. Bil je to dan kateri nam pač ostane v trajnem spominu. Navdušenje bilo je velikansko, posebno pa ko so vrle pevke naše »dekliške zveze« lepo prepevale mile slovenske pesmice. Toliko nedolžnega veselja se še sevniško ljudstvo ni nikoli navžilo. Zato pa vam ključem: le naprej, le naprej, dokler je še korajže kaj. Ti pa dragi Naš dom dovoli nam večkrat mali prostorček v svojem predalčku za naše obširne novice, ako se bomo še kaj gibale Posavčanke.

Našim mladenkam in Dekliškim Zvezam. S. K. S. Z. v Mariboru ima še nekaj stotin dekliških znakov na razpolago. Ker si še mnogo naših vrlih deklet ni naročilo teh priljubljenih znakov, pozivamo vse Dekliške Zveze in posamezna dekleta, da si jih takoj naroče.

Šoštanj. Dolgo se je že gojila misel, da bi se vse dobromisleče in pošteno slovenske mlaidenke v Šoštanju združile v močno zvezo, v kateri bi se izobraževale. Dne 14. avgusta pa se je ta želja uresničila, ko smo ustanovili »Dekliško zvezo«. Ob navzočnosti velikega števila zavednih mladenk je podpredsednik S. K. S. Z. g. dr. Hohnjec iz Maribora razlagal pomen dekliške organizacije ter priporočal posebno tri čednosti: vero, čednostno življenje in zvestobo svojemu narodu in domovini. K »Dekliški Zvezi« je pristopilo 60 vrlih mladenk, ki so si izvolile sledeči odbor: Ravljen Pavlina, predsednica, Hrastrnik Marija, podpredsednica, Ravljen Marija, blagajničarka, Medved Ivana, tajnica, odbornice: Stropnik Elizabeta,

Drev Maria; Turinek Neška; namestnice: Medved Antonija, Kumer Marija in Krt Marija. Duhovni voditelj te zveze je č. g. V. Kropivšek, kateri je vredil vse predpriprave za ustanovitev »Dekliške zveze«. Za njegov trud mu izrekamo iskreno zahvalo. Naročile si bomo dekliske zvezine znake od S. K. S. Z., da se še bolj spoznamo med seboj.

Št. Janž-Sveče. Radosti mi igra srce, ker imam poročati prijetno vest, da smo dne 15. avgusta ustanovili mladeniško zvezo »Nada«, za Spodnji Rož. Ustanovni shod se je vršil v Št. Janžu v društveni sobi pri p. d. Močivniku. Kot uvod so fantje iz Št. Janža in okolice tamburali komad »Lepa naša domovina«. Sklicatelj, č. gospod Josu Rudl, kaplan iz Sveč je navduševalno pozdravil navzoče fante in došle goste. Na to je tovariš p. d. Nejev Janko deklamoval prav ognjevit »Hajdukovo oporoko. Govornik g. Fr. Bramor iz Celovca je govoril o pomenu mladeniške zveze, ki se bo borila proti našemu nasprotniku za pradedov grudo in očetov vero. Pozval je fante naj se pričnejo vaditi v telovadbi; v naše veselje je izrazil da je pripravljen priti naše fante poučevati. Nato se je prečital pravilnik mladeniške zveze, ki ga je prinesel »Naš Dom« št. 1. Mladeniški zvezi je pristopilo 32 fantov, kar je za naše razmere res častno število. V odbor so bili izvoljeni: Andrej Pak, predsednik; Tomo Malle podpredsednik, Josu Pak, tajnik in Rupert Švajger tajnikov namestnik; kot glasilo mladeniške zveze se je izvolil »Naš Dom«, katerega so si vsi fantje naročili. Menjalno se bodo vršili poučni shodi v Svečah in Št. Janžu, kjer se bo obravnavala posebno za fante zanimiva in poučna tvarina. To je prva mladeniška zveza na Koroškem napravljena po štajerskem vzorcu. Dragi fantje, mili tovariši! Sedaj ko imate svojo ml. zvezo, lastno organizacijo, bodite ponosni na njo. Zavedajte se da niste osamljeni, da pripadate veliki mladinski organizaciji, ki obstoji po vsem slovenskem in dalje pri vseh narodih. Mladina je faktor za katro se pulijo vse stranke, ker mladina ima prihodnost. Mlada srca so dovzetna in mladost je najbolj pravna za izobrazbo. Zato bomo tudi mi katoliško misleči koroški mladeniči skušali vplivati na vaša srca, ako nam bode te zaupali in sledili našim vzorom, se ne bode te kesali ampak ko dorastete, bode te veseli, da ste preživeli vaša mlada leta čednostno. Blagorovali bode te one, ki so vam bili v mladosti kažipot, da niste zgrešili prave poti in se udali raznim slabostim, vsled katerih si toliko mladine uniči svojo srečo in svojo prihodnost. Fantje, zdaj ste postali člani velike mladinske organizacije, naj vlada med vami odkritosrčna ljubezen in zaupanje do drug drugega. Zavist in nevošljivost ne smeta imeti v naših vrstah prostora, ker ravno nevošljivost je, ki uničuje moč in blagostanje posamezniku in celim družinam. V vaših srcih morajo vladati plemeniti vzori iz katerih izvrjajo najlepše kreposti, delavnost, varčnost in treznost. Zatorej fantje bodite zvesti mladeniškemu programu. Poka-

žite da stojite na katoliško narodnem stališču; da ste izbrani cvet mladine.

Mi gremo naprej, mi mladi!

Št. Vid na planini. Naša »Dekliška zveza« je imela svoj prvi poučni shod 1. maja 1910. Na vspeh je bilo: 1. Govor voditeljice Minke Zakošek, ki razlaga, kako je potrebna dekletam in ženam izobrazba, ker le izobrazena mladenka oziroma žena je pozneje dobra gospodinja. 2. Malka Špan deklamuje »Dekliški majnik«. 3. Tajnica Hedvika Tovarnik priporoča dekletam dobro berilo, posebno »Naš Dom« in opominja, da moramo prav obrniti zlati čas mladosti. 5. Micka Gubenšek deklamuje Gregorčičevo: »Kmetški dom«. 5. Velečast. g. duh. vod. nas opominjajo k srčnosti, ki je potrebna vsaki mladenki. Ko je dne 30. majnika prišla celjska Marijina družba na Kalobje na božjo pot, tedaj je bila tja povabljen tudi naša »Marijina družba«; me dekleta smo se veselega srca odzvale. Tam je tudi popoldne imenom naše zveze pri zborovanju govorila Minka Zakošek. Ta dan nam ostane vedno v spominu. Več je »Gospodar« že itak poročal.

Drugi poučni shod je imela »Dekliška zveza« 5. junija, ki je obsegal sledeče: 1. Voditeljica najprej pozdravi zborovalke in govori o medsebojni ljubezni, ki naj obstoji ne samo za nekaj časa med dekleti, ampak skozi celo življenje — do groba. Priporočala je tudi dekletom ponižnost, ne samo v obleki, ampak tudi v govorjenju in obnašanju. Nadalje razlaga, kako hude boje imajo Slovenci na jezikovni meji. 2. Minka Tovarnik prednaša pesem: Kmet in nebeška ptica. 3. Velečast. g. duh. vod. nas spodbujajo naj delujemo naprej po začrtani poti z neustrašeno srčnostjo. Opisujejo nam tudi razmere ob slovenski jez. meji in razlagajo v kako veliki nevarnosti je naš slov. narod. Izvajajo tudi namen ustanovitve »Slov. Straže«. Nato se zaključil shod z besedami: »Z Bogom in Marijo za slov. domovino«.

»Dekliška zveza« je imela dne 3. julija veselico v Doropolju pri g. Španu s sledečim jako zanimivim vspehom: 1. Govor velečast. g. duh. vod. v proslavo sv. Cirila in Metoda. 2. Igra »Strahovi« ki je povzročila obilo smeha med navzočnim občinstvom. 3. Srečolov, katerega so se ljudje že naprej veselili. 4. Šaljiva pošta. Naša zveza pridno napreduje. Bog daj, da bi bilo tako tudi vnaprej.

Konjice. Slovensko ljudstvo je bilo že od nekdaj ponosno na svoje mladenke, nedvomno le radi izrednih vrlin, ki dičijo slovenska dekleta. Versko življenje je vedno najbolj živahno in plodovito med dekleti; kdo toliko premoli in prepoje ob cerkvenih slovesnostih, kakor ravno zvonka dekliska grla? Veselost slov. ljudstva se kaže v najnedolžnejši obliki v dekliskem petju in smehu. Kdo ne občuduje razumnosti, gibčnosti in lahkote naših mladenk pri raznih javnih nastopih. Kdo prešteje njih zasluge na polju narodne izobrazbe, probuje in obrambe. Povsod je treba začeti pri mladenkah, če se hoče kaj doseči,

pri njih je vseh najsigurnejši in najizdatnejši. Tudi v politiki in gospodarstvu je deklški delo vsega priznanja vredno.

Ta dejstva veljajo tudi o naši »Dekliški zvezi«. Dne 7. avgusta je imela 6. letošnji dobro obiskani poučni shod. Razpravljalo se je temeljito o pomembnih vprašanih versko-izobraževalnega napredka naših deklet. Micika Spenglova je deklamovala ljubko: Slovenka sem. Pepica Dobročnikova je proslavljala Slomška kot velikega častivca in posnemovalca svetih solunskih bratov v skrbi za blagor Slovenstva. Trudil se je Slomšek neumorno, da ostane narodu sveta vera najdražji zaklad, da cvete med Slovenci vzorno versko-nravno, pa tudi zavedno-narodno življenje. Deloval je kot govornik in pisatelj, učitelj in vzgojitelj. Njegova beseda in njegovo pero sta vžigala v Slovencih ogenj ljubezni do Boga in mile domače govorice. Lahko torej nesmrtni Slomšek kliče vsem: Bodite posnemovalci moji v Ciril-Methodovem delu in duhu! Anica Marinšekova primerja duševni boj vzorne mladenke modri liliji. Vojska je neizogibna, je pa tudi velekoristna, zveličavna. Deklica premagaj samo sebe, in lahko boš premagala vse zunanje sovražnike. Orožje je: Strah Božji, gorečnost in molitev. Dekleta, bodite kakor trepetlika — pred Bogom, kakor ogenj — vnete za vse dobro, kakor angelji — v molitvi! Osrčite se; po vencu hrepenite: pojte po zmago; zmage želite, pojte na plan! Julia Kumrova razvija kakor prve govornice krasne misli: Kako dragocen zaklad za narod je mladenk nebeško lepa deviška čistost! Mladenka svojemu narodu največ koristi, če skrbi za svojo in svojih tovarišic zlato nedolžnost. Najlepši biser slovenskega naroda je ljubezen njegovih deklet do deviške čistosti. Vsake mladenke, ko postane mati, prva skrb naj bo, da varuje nedolžnost svojih otrok, tisto čednost, ki jih dela — božje in slovenske. Amalija Kračunova govori o tisti sreči — ki je ni. V bogastvu, učenosti, pri polni mizi in kipečem vinu, na plesu in ponočnem rajanju je sreča vedno — začetek prevare, često bridke, usodepolne prevare. Mladenka, predragocena stvar božja si, varuj se prevare! Ne išči sreče tam, kjer te čaka nesreča. Ne bodi slepa in ne išči slepe sreče,

srečna — pa le bodi! Sestrica Ivanka Kračunova pravi: Potov do sreče je velikov, do nje se pride pa le po enem. Popolna sreča slovenskega dekleta je le v nebesih, precej velika pa tudi na svetu: v sladki zadovoljnosti. Seveda more biti prav zadovoljna le tista, ki ima mirno vest in veselo zavest, da stori svoje stanovske dolžnosti, tista, ki tud solze bridkosti shranjuje v zlati posodici deklškega zasluženja. Delo za časni in večni blagor: to dvojno delo stvarja časno in večno — srečo. Tilka Furmanova lepo kaže, kako plemenito polje deklške kreposti je postrežba bolnikov. Tu je treba precej znanja, še več sočutja in potrpežljivosti, največ pa krščanske ljubezni do bližnjega zavoljo Boga. Ljubezen je najboljši hladilo in zdravilo za ubogega bolnika. Vsaka vrla slovenska mladenka naj bo v svojem krogu — usmiljena sestra!

Gosp. duh. voditelj opozarja članice, da je njih glavno delo ne ob shodih, ampak v času od shoda do shoda — v poklicu. Zveza naj skrbi za vsako deklico do 24. leta in še više kakor za punčico svojega očesa. Vsako bitje je neprecenljive vrednosti. Pri tem pa naj gleda vsaka članica zlasti na se, da bodo dnevi deklških let njena večna čast. Deklice delajte neumorno, molite neumorno, učite se neumorno! Dekliška zveza, tvoji prijatelji veliko upajo od te, le kraljuj v verstvu, kraljuj v slovenstvu, kraljuj v gospodarstvu! Dekliška zveza, ti bodi zarja in dan boljše bodočnosti našega naroda, ki ljubi in ceni tvoj trud za njega najdražje svetinje! — Predsednica Malka Solarjeva sklepa:

Če bomo v slogi delovale
Ter krepko zveze se držale,
Veselo delo in pa mir
Vam zmage zlate boče vir.

Označimo kratko vtis lepega shoda! V zvezi je življenje, v zvezi se dela. Žal nam je le za drage članice, ki se ne zavedajo visokega smotra, k kateremu jih je zveza poklicala, zelo žal nam je za deklice, ki zveze ne poznajo ali nočejo poznati. Milo nebo, poglej na našo zvezo, da bo v njej vedna pomlad s svojim cvetjem, vedno poletje s svojim delom in vedna jesen s tisočnim sadom

Govorniške vaje.

Bodimo verni in narodni mladeniči!

Dragi tovariši!

Mati je živela, uboga, preprosta mati. Imela je dva sina. Bila sta njena čast in edina podpora. Ljubila ju je kot predragi zaklad, čuvala ju ko svoja dragocena bisera. Sovražni sosed pa je črtil mater in njena krepka si-

nova. Zato je hotel enega zapeljati, drugega pa pokončati.

Ali veste, kdo je ta mati? — To je naša ljuba slovenska domovina. — In katera sta njena krepka sinova, brez kojih ne more živeti, bisera, brez kojih nima obstanka? Ta njena bisera sta: sv. katoliška vera in naš mili slovenski jezik.

Zbrali smo se danes, da se kot slovenski mladeniči navdušimo za svojo slovensko domovino. Zato pa danes trdno sklenimo, da hočemo po svojih močeh združeno in srčno braniti prekrasne bisere slovenske domovine: Sv. katoliško vero in mili slovenski jezik. Sovražnik je zvit in se posebno v naših dneh s podvojeno močjo trudi, da nam ju iztrga.

Bodimo pred vsem verni mladeniči!

Že blizu 2000 let stoji prekrasno poslopje sv. katoliške cerkve. Mnogo je imelo sovražnikov, pa sv. križ je premagal vse. — Pod zastavo sv. križa so se bojevali stoletja naši predniki zoper krvoločne Turke, ki so pustili našo slovensko domovino. Rajši so prelili svojo srčno kri, kakor da bi si dali iztrgati iz srca sv. vero. — Ali ji hočemo mi, njihovi potomci, ostati nezvesti? In vendar se nahajajo časniki v slovenskih hišah in v rokah mladine, ki nam hočejo vzeti biser sv. vere. Blatijo naše duhovnike, sramotijo naše verske naprave, slovenskemu ljudstvu mile in drage, odkar sta sv. brata Ciril in Metod pred več kakor 1000 leti prižgala luč prave vere. Proč s takimi časniki, daleč proč! — K nam prihajajo lažipreroki, ki nam vsiljujejo svoje krive nazore. Mi jih nečemo poslušati! Nikdar ne!

Oklenimo se z navdušenjem svojih izobraževalnih društev, kjer se bomo na podlagi sv. vere navduševali tudi za drugi biser svoje slovenske domovine: za mili naš slovenski jezik.

V slovenskem jeziku smo slišali iz ust svoje drage matere prve besede, v tem jeziku smo poslušali prve pesmi, v tem jeziku smo začeli častiti svojega stvarnika v dobi nedolžnih otročjih let in ga častimo. — In ta biser slovenske domovine je v nevarnosti! Saj bremo v časnikih, kako se morajo vojskovati naši voditelji za pravice slovenskega jezika v uradu in šoli, na pošti in železnici. Saj slišimo od svojih tovarišev v Slovenskih goricah, kako hočejo naši nenasitljivi sosedi na severu poplaviti naše slovenske po-

krajine s tuji, da nas ponemčijo. Ali bomo roke križem držali? Ali se ne bomo z ognjem mladeniškega navdušenja zavzeli za svoj teptani materinski jezik?!

Ko so predlanskim pohiteli naši slovenski romarji na sree Marijino, v daljni Lurd, so se čudili tuji milemu petju slovenske pesmi. To, kar tuji občudujejo, mora vsekakor nam domačinom biti nad vse ljubo in drago.

Zato pa naj vlada ljubezen do milega slovenskega jezika v naših lepih pokrajinah, naj vlada v naših hišah in vsekdar v naših mladeniških sreih.

Mnogi izmed nas, dragi tovariši, nosi s ponosom na svojih prsih znamenje Mladeniške zveze. Kaj lično je izdelano to znamenje, pa še lepši je njegov pomen: Nad slovensko trobojnico je znamenje sv. križa. Zdi se mi, kakor bi nam ta mali znak kaj resno govoril: Slovenska mladina, dokler boš ostala v znamenju sv. križa, boš srečna, boš nepremagljiva!

Zato pa, dragi tovariši, s pogumom in srčnostjo neustrašeno v boj za najdražja bisera slovenske domovine: Za sv. katoliško vero in mili nam slovenski jezik. Končam pa s prekrasnimi besedami našega nepozabnega škofa Antona M. Slomška, katere si je izvolil „Naš Dom“ za svoje geslo:

„Vrli Slovenci! Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!“

Nekaj naukov slov. mladenkam.

Drage tovarišice! Veselja mi igra srce, ko vas gledam tukaj zbrane v tako ogromnem številu. Vprašam, kaj nas je privedlo in privabilo danes tu gor od daleč in blizu? Kaj drugega, kakor ljubezen — trojna ljubezen: 1. Ljubezen do Boga in Marije, 2. Ljubezen do slovenske naše mile domovine, 3. želja in hrepenenje po izobrazbi. Tukaj se učimo, kaj nam je treba v teh razburkanih, nevarnosti polnih časih, da bomo srečne časno in večno. Pregovor pravi, da žena pri hiši tri

ogle podpira — da pridna, pobožna, delavna, zastopna, izobrazena žena-gospodinja. In take hočemo biti. Zdaj pa je čas dela in resne priprave. Zdaj sejmo, da bomo enkrat žele. Kaj nam je torej pred vsem storiti?

1. Ljubimo svojo domačo hišo, kjer so oče, mati, kjer je tekla naša zibelka. Ne hodimo brez velike sile od doma, zlasti v mesto ne, kjer je toliko nevarnosti, in kjer se jih je že toliko izgubilo. Tovarišice! Če že moraš v mesto služiti, poišči si pošteno, krščansko službo, da boš ob nedeljah in praznikih svojo versko dolžnost lahko izpolnjevala. Veliko se mora vojskovati, kdor hoče v mestu ostati veren, mora biti trden kot skala, se ne ozirati ne na levo, ne na desno, le vedno naprej. — So dekleta, ki so iz verne slovenske hiše doma, v mestih se pa nosijo in oblačijo mestno, kakor mestne gospe. Take tudi rade zahajajo na ponočne veselice. Posebno v zimskem času ostajajo cele noči v slabih družbah. Žalostno je gledati ob nedeljah v jutro, ko gredo dobri kristjani k sv. maši, tedaj še ponočna druhal s plešišča, vre domov. Oh koliko gorje! Bridko bi jokali doma skrbna mati, ko bi vedeli, kako živi njihova hčerka v mestu. Neka deklica, ki je tudi najbrž v mestu služila, piše nekje tako-le: „Draga dekleta, le pridno delajte doma in ubogajte stariše in poslušajte me, ki govorim iz lastne skušnje: Milo se mi stori, ko se spominjam nazaj na mladostna leta, ko sem bila lahko v domači hiši! Dalje pa po svetu, tem večje gorje! Ljubo doma, kdor ga ima.

In neka mati je vedno govorila: „Ne silite, otroci, od doma, dokler vas ne podimo, ker dober je domek, dokler ga je še en bobek.

2. Skrbimo, da bo imela vsaka župnija svojo Marijino družbo, vsako izobrazevalno društvo svojo dekliško zvezo. V družbah bomo gojile vernost in nedolžnost, v zvezah pa se bomo izobraževale. Kako lepo je videti, če stojita pred oltarjem ženin in nevesta, ki sta biva zvesta člana Marijine družbe, mladeniške, oziroma dekliške zveze? Ali mar ne bo tak zakon srečen in obilo blagoslovljen?

3. Brigajmo se za svojo bodočnost. Poznati gospodinjstvo in glavna načela versko-narodne vzgoje, je naša sveta dolžnost. Srečen je narod, ki ima ženstvo, ki je polno rodoljubja, ki ima matere, katere učijo svoje otroke že v rani mladosti, ljubiti narod in domovino!

4. Zanimajmo se za naše javne razmere, za katoliško politiko, preganjajmo pa liberalizem, ki hoče brezverske šole in ločljivost zakona.

5. Učimo se, agitirati za vsako dobro stvar, zlasti za časnike in družbe. Kažimo vsikdar v dejanju svoje rodoljubje. Kupujmo od niti do cele obleke, od žeblja do cele oprave, pri domačih slovenskih narodno-katoliških trgovcih. Svoji k svojim! naj bo vsikdar naše geslo.

Torej, tovarišice: na delo po za črtanem potu!

Ni praznik, predragi mi, naše življenje, — življenje naj bode ti delaven dan!

Ustanovljena l. 1885.

Telefon 113.

Trgovina tiskarne sv. Cirila

Maribor, Koroška cesta 5

je otvorila na novo prodajo papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin ter priporoča:

kancelijski, konceptni,
pismeni, dokumentni,
ministrski, ovitni in
:: barvani papir. ::
Trgovske knjige v
vseh velikostih črtane
z eno ali dvema ko-
lonama, v papir, plat-
no, gradl ali pol vs-
|| nje vezane. ||

Štambilje pečatnike
vignete, (Siegelmar-
ken) za urade in
privatne izvršuje se
v najkrajšem času.
Trgovci in prepro-
dajalci imajo en gros-
cene. Priznano do-
bro blago. Solidna
in točna postrežba.

Uredniški pogovor.

Naši mladi čitatelji so gotovo že večkrat čitali o — tiskarskem škratu. Kakšna hudoba pa je to? bo vprašal marsikateri bralec. Tiskarski škrat je nek čuden duh, ki blodi po tiskarnah in zmeša mnogokrat s svojo nagajivostjo lepo sestavljene vrstice tako, da se spremeni besedilo v drugo misel kot jo je v obliki črk zlil na papir dopisnik ali urednik. Večkrat se huđuješ, cenjeni dopisnik ali dopisnica, da je besedilo, ki si ga poslal listu spremenjeno tako, kot je Tebi najmanj ljubo. Navadno pride zamera. Dopisnik, ki je bolj rahločutne narave, zagrozi, da ne bo več dopisoval.

Tiskarski škrat ima to dobro lastnost, da je nagajivost glavna njegova čednost. Tako smo pred kratkim čitali v listih: »Železniška uprava razpisuje nabavo 30.000 železniških vragov« (namesto prarov), ali »Sosedov Jaka in Češminov Janez sta velika buteljna«, (namesto: sta nesla veliko buteljko).

Tiskarski škrat je v zadnji številki našega uredniškega pogovora odnesel kar celo vrstico, kaj bode neki počel z njo? Vidi se, da škratek rad pleše in da mu mrzi, da bi se kaj reklo čez ples. — Ta škrat pa potegne tudi visoke gospode, ki sede blizu finančnega ministra. Časniki poročajo, da je tiskarski škrat pokvaril nove stokronske bankovce. Zastonj so se veselili ljudje, da bi jim prišli v posest bankovci, ki nosijo privabljivi napis 100 K. Ker tiskarski škrat ni prijatelj Mažarov, zmešal je kar samovoljno mažarsko besedilo in tako bodo še nekoji ljudje nekaj časa zastonj gojili željo po teh bankovcih.

Tiskarski škrat opravlja svoj posel tudi najraje po pondeljkih, tedaj ima on najbogatejšo žetev. Ni čudno!

Najboljše sredstvo zoper tiskarskega škrate je, da uredniki, dopisniki in sotrudnice pišejo lepo in razločno.

Urednik.